

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0048/2014

27.1.2014

SPRAWOZDANIE

w sprawie przyszłości europejskiego sektora ogrodnictwa — strategii na rzecz wzrostu
(2013/2100(INI))

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sprawozdawczyni: Anthea McIntyre

RR\1016852PL.doc

PE506.199v02-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	15
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	19

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie przyszłości europejskiego sektora ogrodnictwa — strategii na rzecz wzrostu (2013/2100(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając część trzecią, tytuł III i VII Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin,
- uwzględniając dyrektywę 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. dotyczącą zrównoważonego stosowania pestycydów,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe w sprawie niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”)¹, które ma zostać zastąpione wnioskiem ustawodawczym Komisji z dnia 19 października 2011 r., złożonym zgodnie ze wskazaną w TFUE zwykłą procedurą ustawodawczą (wcześniej zwaną procedurą współdecyzji) i dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynków”) (COM(2011)0626), który został ostatnio zatwierdzony przez te trzy zainteresowane instytucje UE,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1182/2007 z dnia 26 września 2007 r. ustanawiające przepisy szczegółowe dotyczące sektora owoców i warzyw² oraz rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiające szczególne zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw³,
- uwzględniając rozporządzenie (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności⁴,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych⁵,
- uwzględniając dyrektywę 2001/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów

¹ Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1.

² Dz.U. L 273 z 17.10.2007, s. 1.

³ Dz.U. L 157 z 15.6.2011, s. 1.

⁴ Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18.

⁵ Dz.U. L 189 z 20.7.2007, s. 1.

zmodyfikowanych genetycznie¹,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 czerwca 1996 r. w sprawie inicjatywy wspólnotowej na rzecz kwiaciarstwa²,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie cen żywności w Europie (COM(2008)0821),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 lipca 2008 r. dotyczący planu działania na rzecz zrównoważonej konsumpcji i produkcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej (COM(2008)0397),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 października 2009 r. — Poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie (COM(2009)0591),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 maja 2009 r. w sprawie polityki jakości produktów rolnych (COM(2009)0234),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 maja 2011 r. pt. „Nasze ubezpieczenie na życie i nasz kapitał naturalny – unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.” (COM(2011)0244),
- uwzględniając decyzję Komisji nr 2008/359/WE z dnia 28 kwietnia 2008 r. ustanawiającą Grupę Wysokiego Szczebla ds. Konkurencyjności Przemysłu Rolno-Spożywczego oraz sprawozdanie tejże Grupy Wysokiego Szczebla z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie konkurencyjności europejskiego przemysłu rolno-spożywczego, a także zalecenia Grupy oraz „plan działania w zakresie kluczowych inicjatyw”³,
- uwzględniając przygotowane w listopadzie 2012 r. opracowanie zatytułowane „Wsparcie dla spółdzielni rolników” („Support for Farmers' Cooperatives”), w którym zaprezentowano rezultaty uruchomionego przez Komisję projektu w tym zakresie⁴,
- uwzględniając przygotowane w 2013 r. przez Wspólne Centrum Badawcze Komisji — Instytut Perspektywicznych Studiów Technologicznych opracowanie zatytułowane „Krótkie łańcuchy dostaw żywności i lokalne systemy żywności w UE. Aktualna charakterystyka społeczno-ekonomiczna” („Short Food Supply Chains and Local Food Systems in the EU. A State of Play of their Socio-Economic Characteristics”)⁵,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A7-0048/2014),

A. mając na uwadze, że sektor owoców i warzyw otrzymuje około 3 % pomocy z WPR, a

¹ Dz.U. L 106 z 17.4.2001, s. 1.

² Dz.U. C 198 z 8.7.1996, s. 266.

³ Dokumenty dostępne pod adresem <http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/food/competitiveness/high-level-group/documentation/>

⁴ Dokument dostępny pod adresem http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/2012/support-farmers-coop/fulltext_en.pdf

⁵ Dokument dostępny pod adresem <http://ftp.jrc.es/EURdoc/JRC80420.pdf>

mimo to stanowi 18 % ogólnej wartości produkcji rolnej w UE, zajmuje 3 % użytków rolnych oraz jest wart ponad 50 mld EUR;

- B. mając na uwadze, że ogrodnictwo obejmuje uprawę owoców, warzyw, ziemniaków, sałat, ziół i roślin ozdobnych oraz mając na uwadze, że sektor ogrodniczy obejmuje szkółki leśne, uprawę bylin, usługi ogrodnicze, ogrodnictwo cmentarne, ogrodniczy handel detaliczny, centra ogrodnicze, florystykę, a także architekturę krajobrazu;
- C. mając na uwadze, że obroty generowane przez łańcuch dostaw owoców i warzyw szacowane są na poziomie ponad 120 mld EUR, a liczba pracowników zatrudnionych w jego obrębie wynosi około 550 000 osób oraz mając na uwadze znaczenie tego sektora dla gospodarki tych obszarów w UE, w których często występuje wysoka stopa bezrobocia;
- D. mając na uwadze, że UE jest drugim, co do wielkości producentem owoców i warzyw na świecie, a także drugim ich największym importerem; mając na uwadze wzrost popytu na owoce i warzywa, który obecnie przekracza podaż na rynku; mając na uwadze, że handel w sektorze owoców i warzyw wzrósł z poziomu ponad 90 mld USD w 2000 r. do poziomu blisko 218 mld USD w 2010 r. i stanowi prawie 21 % ogólnoświatowego handlu w sektorze żywności i produktów pochodzenia zwierzęcego; mając na uwadze, że Unia Europejska w znacznym stopniu otworzyła swoje rynki na import z państw trzecich, z którymi zawarła dwustronne i wielostronne porozumienia;
- E. mając na uwadze, że sektor ogrodniczy – produkcja i przemysł przetwórczy – odgrywa rolę mnożnika w gospodarce na poziomie europejskim, zarówno generując popyt, jak i stymulując powstawanie wartości dodanej w innych obszarach gospodarki, takich jak handel, budownictwo i usługi finansowe;
- F. mając na uwadze, że sektor owoców i warzyw ekologicznych jest najszybciej rosnącym w ramach unijnego rynku sektorem ekologicznym, wycenionym w 2011 r. na 19,7 mld EUR i w którym w latach 2010-2011 nastąpił wzrost o 9 % w ramach trwającego 10 lat trendu wzrostowego wahającego się między 5% a 10% rocznie; mając na uwadze, że jeśli chodzi o obszar uprawy, powierzchnia upraw owoców ekologicznych wzrosła w latach 2010-2011 o 18,2%, a powierzchnia upraw warzyw ekologicznych wzrosła w tym samym okresie o 3,5%;
- G. mając na uwadze, że w 2011 r. spożycie owoców i warzyw na osobę w UE-27 spadło o 3% w porównaniu ze średnim spożyciem na przestrzeni pięciu poprzednich lat, mimo korzyści dla zdrowia płynących z ich spożywania;
- H. mając na uwadze, że UE jest największym na świecie producentem kwiatów, cebulek kwiatowych i roślin doniczkowych (44% światowej produkcji), a produkcja ta charakteryzuje się największym poziomem zagęszczenia w przeliczeniu na hektar; mając na uwadze, że szacowany obrót w sektorze roślin ozdobnych wynosi 20 mld EUR w odniesieniu do produkcji, 28 mld EUR w odniesieniu do handlu hurtowego i 38 mld EUR w odniesieniu do handlu detalicznego, oraz że w sektorze tym zatrudnionych jest ok. 650 tys. pracowników;
- I. mając na uwadze, że system regulacji sektora owoców i warzyw stanowi część WPR i ma

na celu, między innymi, przywrócenie równowagi w łańcuchu dostaw żywności, promowanie owoców i warzyw, zwiększenie konkurencyjności oraz wspieranie innowacji; mając na uwadze, że należy zwiększyć poziom zrzeszenia w organizacjach producentów, również w tych regionach, w których od kilku lat nie były dostępne fundusze operacyjne lub w których stosuje się przestarzałe metody produkcji, czyniąc system atrakcyjniejszym, ponieważ ponad połowa wszystkich hodowców UE nie należy jeszcze do żadnej organizacji producentów, pomimo ustanowionego przez Komisję celu zakładającego osiągnięcie do 2013 r. poziomu zrzeszenia w takich organizacjach wynoszącego średnio 60 %; mając na uwadze, że niewielka liczba członków tego rodzaju organizacji w niektórych państwach członkowskich wynika częściowo z zawieszenia organizacji producentów, co wzbudza niepewność wśród producentów; mając na uwadze, że organizacje producentów odgrywają kluczową rolę w zwiększeniu siły przetargowej organizacji z sektora owoców i warzyw, należy unikać wzbudzania niepewności wśród producentów poprzez doprecyzowanie przepisów europejskich dotyczących uznawania organizacji producentów;

- J. mając na uwadze, że według Eurostatu całkowity koszt środków produkcji ponoszony przez rolników UE wzrósł w latach 2000–2010 średnio o prawie 40 %, natomiast ceny skupu wzrosły średnio o mniej niż 25 %; mając na uwadze, że koszty środków produkcji wzrosły o prawie 80 % w przypadku nawozów sztucznych i polepszaczy gleby, o prawie 30 % w przypadku materiału siewnego i materiału sadzeniowego oraz o prawie 13 % w odniesieniu do produktów ochrony roślin;
- K. mając na uwadze, że spowodowana erozją utrata żyzności gleby, mniejsza zawartość w glebie składników materii organicznej prowadząca do słabego zgrubienia gleby i niskich poziomów warstwy próchnicy, a także obniżonego poziomu zatrzymywania składników odżywczych i wody, oraz ograniczenie procesów biologicznych stanowią znaczący koszt zarówno dla rolników, jak i budżetów publicznych;
- L. mając na uwadze znaczne obciążenie systemu transferu wiedzy umożliwiającego przełożenie wyników badań na praktyczne rozwiązania dla sektora ogrodnictwa oraz mając na uwadze, że środki przeznaczane przez sektor prywatny na badania są ogólnie niewielkie, przy czym wydatki na badania i rozwój stanowiły w 2004 r. raptem 0,24 % wszystkich wydatków przemysłu żywnościowego w UE-15 (rok ten jest ostatnim, za który dostępne są dane);
- M. mając na uwadze dużą liczbę odmian owoców i warzyw zagrożonych wyginięciem z powodu ich niewystarczającej rentowności, oraz ważną rolę ekologiczną, społeczną i kulturową, jaką pełnią rolnicy, którzy nie rezygnując z uprawy tych odmian utrzymują ważne elementy europejskiej bazy rolniczej;
- N. mając na uwadze, że coraz większe trudności związane z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się organizmów szkodliwych, z ich kontrolą i zwalczaniem, a także ograniczona dostępność środków ochrony roślin przeznaczonych do ochrony upraw ogrodniczych stwarzają zagrożenie dla dywersyfikacji rolnictwa i dla jakości ogrodnictwa europejskiego;
- O. mając na uwadze, że przedsiębiorstwa ogrodnicze często są jednocześnie aktywne w produkcji, handlu i usługach;

- P. mając na uwadze, że cisgeneza może być określona jako technika inżynierii genetycznej, która polega na wprowadzeniu do kodu genetycznego danej rośliny materiału genetycznego pochodzącego od roślin innych odmian tego samego rodzaju lub gatunku;
1. podkreśla znaczenie promowania unijnego sektora ogrodnictwa i zapewnienia mu możliwości lepszego konkurowania na rynku globalnym poprzez innowacje, badania i rozwój, efektywność energetyczną i bezpieczeństwo energetyczne, a także dostosowanie się do zmian klimatu i ich łagodzenie oraz środki na rzecz poprawy sprzedaży; podkreśla również znaczenie dalszych wysiłków na rzecz niwelowania nierówności między podmiotami i dostawcami poprzez zwiększenie poziomu koncentracji w tym sektorze;
 2. wskazuje na potrzebę ułatwienia producentom dostępu do rynków państw trzecich; wzywa Komisję do zintensyfikowania wysiłków na rzecz wspierania eksporterów owoców i warzyw oraz kwiatów i roślin ozdobnych w celu przezwyciężenia rosnącej liczby barier pozataryfowych, takich jak niektóre normy fitosanitarne państw trzecich, które to normy utrudniają, a wręcz uniemożliwiają eksport produktów z UE;
 3. wzywa Komisję, aby stworzyła takie same warunki dostępu do rynku w zakresie norm handlowych, oznaczeń pochodzenia itp. dla wszystkich uczestników rynku w UE, oraz aby zapewniła odpowiednie kontrole zapewniające, iż warunki te są spełnione, w celu uniknięcia zakłóceń konkurencji;
 4. zachęca do promowania konsumpcji owoców i warzyw w państwach członkowskich poprzez działania edukacyjne, takie jak europejski program „Owoce w szkole” czy programy branżowe na szczeblu krajowym, takie jak np. „Wyhoduj swojego ziemniaka” („Grow Your Own Potato”) czy „Ugotuj swojego ziemniaka” („Cook Your Own Potato”) uruchomione w Zjednoczonym Królestwie;
 5. zauważa, że niejednokrotnie na lokalnych i regionalnych rynkach brak jest dostatecznej ilości pochodzących z nich produktów ogrodniczych; zachęca zatem do promocji przedsiębiorczości w zakresie działalności rolniczej prowadzonej w tych regionach, a w szczególności do wspierania przedsiębiorczości ludzi młodych, która stworzy możliwości w zakresie zatrudnienia w sektorze rolnictwa oraz zapewni dostawy świeżych produktów pochodzących z lokalnych upraw;
 6. podkreśla korzyści, jakie ogrodnictwo ozdobne przynosi ludzkiemu zdrowiu i samopoczuciu poprzez podniesienie jakości terenów zielonych i dzięki temu poprawę środowiska miejskiego w odniesieniu do zmiany klimatu i gospodarki wiejskiej; podkreśla potrzebę bardziej aktywnego wsparcia dla tego sektora w zakresie zachęcania do inwestycji i rozwoju kariery zawodowej;
 7. z zadowoleniem przyjmuje środki funkcjonujące w ramach unijnego systemu regulacji sektora warzyw i owoców, które mają na celu zwiększenie zorientowania unijnych hodowców na rynek, zachęcanie do innowacji, promowanie warzyw i owoców oraz podnoszenie konkurencyjności hodowców, a także poprawę obrotu, jakości produktów i środowiskowych aspektów produkcji poprzez wspieranie organizacji producentów, stowarzyszeń organizacji producentów i uznawanie organizacji międzybranżowych, również poprzez promowanie tworzenia klastrów zrzeszających, które wygenerują nowe przepływy dochodów z przeznaczeniem na nowe inwestycje; jednocześnie zwraca uwagę,

że należy podjąć kroki w celu zapewnienia, że przedsiębiorstwa zajmujące się dystrybucją samodzielnie lub bezpośrednio nie są poddawane dyskryminacji oraz że mają one możliwość realizowania innowacyjnych projektów i zwiększania swojej konkurencyjności;

8. wskazuje, że lokalna i regionalna produkcja i sprzedaż pomagają w tworzeniu i utrzymaniu działalności gospodarczej i miejsc pracy w obszarach wiejskich;
9. przypomina, że krótkie łańcuchy wartości przyczyniają się do ograniczenia emisji szkodliwych dla klimatu;
10. zauważa, że tak zwany „urban farming” otwiera nowe możliwości sektorowi ogrodniczemu;
11. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie na temat prowadzonych przez Komisję konsultacji społecznych, zatytułowane „Przegląd unijnego systemu regulacji sektora owoców i warzyw”, a w szczególności punkt 3.8 tego sprawozdania, w którym potwierdzono potrzebę uproszczenia stosowanych dotychczas zasad dotyczących organizacji producentów, popiera jej wniosek dotyczący wzmocnienia organizacji producentów oraz zauważa, że w większości uzyskanych odpowiedzi kładzie się nacisk na utrzymanie podstawowych zasad obecnego systemu wsparcia;
12. podkreśla, że zmniejszenie biurokracji jest szczególnie istotne dla małych i średnich przedsiębiorstw, jednak takie środki nie mogą zagrażać niezbędnemu dla takich przedsiębiorstw bezpieczeństwu prawnemu;
13. wyraża zadowolenie z tego, że za sprawą porozumienia w sprawie reformy WPR utrzymany zostanie europejski program wsparcia dla uprawy owoców i warzyw uwzględniający organizacje producentów, przyznając jednocześnie, że istniejące instrumenty nie zawsze były skuteczne, jak przyznaje Komisja w swoim dokumencie dotyczącym konsultacji publicznych zatytułowanym „Przegląd unijnego systemu regulacji sektora owoców i warzyw”, dlatego wspiera prace Grupy Newcastle, które zmierzają do ulepszenia unijnego systemu regulacji owoców i warzyw, który powinien uwzględniać różnice w statusie prawnym spółdzielni w poszczególnych państwach członkowskich, tak aby nie ograniczać powstawania nowych organizacji producentów, z jednoczesnym poszanowaniem faktu, że hodowcy mogą zdecydować o pozostaniu poza systemem organizacji producentów; zauważa również ustanowienie unijnego instrumentu na rzecz zarządzania w przypadku poważnych kryzysów dotyczących kilku państw członkowskich i podkreśla, że powinien on być dostępny dla wszystkich hodowców, niezależnie od tego, czy należą do organizacji producentów;
14. w celu wzmocnienia działań przynoszących korzyści, prowadzonych przez organizacje producentów na rzecz producentów, wzywa Komisję, aby w ramach przeglądu unijnego systemu regulacji sektora owoców i warzyw opracowała jasne i praktyczne zasady tworzenia i funkcjonowania organizacji producentów oraz dostosowała ten system do struktur rynkowych funkcjonujących w państwach członkowskich, tak aby organizacje producentów mogły pełnić wyznaczoną im rolę, a tym samym aby hodowcy mieli motywację do włączania się do takich organizacji, pod warunkiem że nie przełoży się to na naruszenie podstawowych celów systemu i że hodowcy będą mogli swobodnie

decydować o tego rodzaju sprawach;

15. z niepokojem zauważa, że przepisy dotyczące systemu organizacji producentów mogą być szeroko interpretowane przez audytorów Komisji, co prowadzi do wysokiego stopnia niepewności oraz może narazić państwa członkowskie na ryzyko ich zakwestionowania i kontroli sądowej; podkreśla również, że procedury audytowe i korekty finansowe muszą być przeprowadzane z większością dbałością o ich terminowość oraz w ramach ustalonego okresu trwania audytu;
16. dostrzega dalsze stosowanie nieuczciwych praktyk handlowych w UE, które negatywnie wpływają na działalność podmiotów z sektora ogrodnictwa oraz organizacji producentów tej branży i osłabiają przekonanie hodowców do zasadności podejmowania inwestycji na przyszłość; jest zdania, że uzgodnione przez wszystkie podmioty działające w obrębie łańcucha dostaw kodeksy postępowania, wzmocnione przez ramy ustawodawcze oraz nadzorowane przez krajowego arbitra w każdym państwie członkowskim w celu monitorowania praktyk handlowych, mogłyby w znacznym stopniu przyczynić się do lepszego funkcjonowania łańcucha dostaw żywności i rynku wewnętrznego;
17. jest zdania, że prywatne normy dotyczące pozostałości środków ochrony roślin, przyjęte przez liczne duże sieci dystrybucji detalicznej, są sprzeczne z zasadami konkurencji i przynoszą szkodę hodowcom działającym w sektorze owoców i warzyw; uwzględniając, że poziomy pozostałości środków ochrony roślin, dozwolonych na podstawie prawodawstwa wspólnotowego, zapewniają odpowiednią ochronę zdrowia konsumentów i podmiotów działających w sektorze, wzywa Komisję do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie tych prywatnych norm;
18. wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania zintegrowanej ochrony przed szkodnikami, do wspierania innowacji i przedsiębiorczości przez prowadzenie na większą skalę działalności badawczej i rozwojowej w dziedzinie wolnych od substancji chemicznych rozwiązań alternatywnych, takich jak naturalnie występujące drapieżniki i pasożyty żerujące na gatunkach szkodników oraz do wykorzystania programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” do finansowania badań związanych z praktycznymi zastosowaniami służącymi wspieraniu opracowywania zintegrowanych strategii ochrony przed szkodnikami, chorobami i chwastami, do zapewnienia producentom niezbędnych narzędzi i informacji umożliwiających realizację postanowień dyrektywy 2009/128/WE, której art. 14 stanowi, że państwa członkowskie muszą podejmować „wszelkie konieczne środki w celu zachęcania do stosowania ochrony roślin o niskim zużyciu pestycydów, przyznając zawsze, gdy to możliwe, pierwszeństwo metodom niechemicznym” oraz „ustanawiają lub wspierają ustanowienie wszelkich warunków niezbędnych do wdrożenia integrowanej ochrony roślin”;
19. wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania i podkreślania znaczenia intensyfikacji procesów ekologicznych zapewniających długoterminowe zdrowie gleby, jej żyzność i proces glebotwórczy, a także umożliwiających kontrolowanie i regulowanie liczebności szkodników; uważa, że może to prowadzić do długoterminowych korzyści dla rolników w zakresie wydajności oraz do niższych kosztów dla budżetów publicznych;
20. podkreśla, że ogrodnictwo jest zależne od różnorodnych produktów ochrony roślin, a nadto wzywa Komisję do przyjęcia opartego na ocenie ryzyka podejścia do regulacji tych

produktów, które jest uzasadnione poddanymi wzajemnej ocenie i niezależnymi dowodami naukowymi; podkreśla, że w szczególności narażone są zastosowania małoobszarowe ze względu na brak dostępnych substancji czynnych; wzywa Komisję do wzmocnienia koordynacji tworzenia danych w poszczególnych państwach członkowskich, a w szczególności danych dotyczących pozostałości pestycydów, które to informacje stanowią istotny wymóg w zakresie zezwoleń wydawanych w odniesieniu do nadających się do spożycia upraw specjalistycznych; wzywa Dyрекcję Generalną ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Dyрекcję Generalną ds. Zdrowia i Konsumentów, Dyрекcję Generalną ds. Środowiska i Dyрекcję Generalną ds. Konkurencji do strategicznej współpracy poświęconej zagadnieniu wpływu zmian regulacji dotyczących produktów ochrony roślin z różnych perspektyw;

21. wzywa Komisję do kontroli działania uzgodnień w zakresie wzajemnego uznawania zezwoleń dotyczących środków ochrony roślin, zgodnie z art. 40 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009, w celu ułatwienia ich stosowania oraz w celu zlikwidowania ewentualnych barier biurokratycznych, a także do rozważenia długoterminowego celu, jakim jest globalna harmonizacja w zakresie regulacji dotyczących produktów ochrony roślin oraz w zakresie zmniejszania barier pozataryfowych w eksporcie;
22. wzywa Komisję, zgodnie z art. 51 ust. 9 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009, do przedłożenia bez dalszej zwłoki Parlamentowi i Radzie sprawozdania dotyczącego ustanowienia europejskiego funduszu wsparcia dla zastosowań małoobszarowych i upraw specjalistycznych; podkreśla, że taki fundusz powinien służyć finansowaniu obecnie trwającego europejskiego programu pracy nad koordynacją i współpracą podmiotów działających w łańcuchu dostaw żywności, właściwych organów i zainteresowanych stron, w tym instytutów badawczych, w celu prowadzenia i finansowania, w razie potrzeby, działalności w zakresie badań i innowacji, mającej na celu ochronę upraw specjalistycznych i zastosowań małoobszarowych;
23. zwraca uwagę, że wymogi fitosanitarne nałożone na producentów europejskich nie spełniają zasady wzajemności; podkreśla, że to niedopasowanie ma nie tylko destrukcyjny wpływ na konkurencyjność producentów europejskich, ale także szkodzi europejskim konsumentom;
24. przypomina, że zarówno w rozporządzeniu dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r.¹), jak i w nowym rozporządzeniu w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych (rozporządzenie (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r.²) wskazano, że Komisja jest zobowiązana ustalić, do grudnia 2013 r., naukowe kryteria określania właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego; jest zaniepokojony faktem, że kryteria te doprowadzą do rezygnacji z istotnych substancji, które mogłyby być nadal stosowane przy dopuszczalnym poziomie ryzyka; Podkreśla, jak istotna jest przejrzystość procedury, dzięki której decyzje podejmowane na podstawie wiedzy naukowej oraz z uwzględnieniem podmiotów uczestniczących w tworzeniu nowych kryteriów byłyby zrozumiałe dla podmiotów rynkowych bezpośrednio dotkniętych tymi decyzjami; wzywa Komisję do pełnego rozważenia wpływu różnych podejść przy

¹ Dz. U. L 309 z 24.11.2009, s. 1.

² Dz. U. L 167 z 27.6.2012, s. 1.

prezentowaniu wniosków dotyczących substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego;

25. zwraca się do Komisji o przeprowadzenie ponownej oceny istniejących obecnie ograniczeń w stosowaniu niektórych neonikotynoidów oraz o spójne zbadanie wszelkich nowych dowodów naukowych w tej dziedzinie; wzywa również Komisję do przeprowadzenia prawidłowej oceny wpływu wszelkich ograniczeń na środowisko odnośnie do miejsca, rodzaju i czasu zastosowania jeszcze przed ich wprowadzeniem, oraz do należytego uwzględnienia wszelkiego wpływu na gospodarkę;
26. podkreśla, że sektor ogrodnictwa w dużej mierze zależy od stosowania wysokiej jakości, ściśle określonych materiałów nawozowych; z zadowoleniem przyjmuje obecny przegląd unijnego rozporządzenia w sprawie nawozów, ale z niepokojem zauważa, że celem Komisji jest włączenie uprzednio nieujętych w rozporządzeniu substancji w postaci polepszaczy gleby; podkreśla, że substancje te nie wymagają precyzyjnego procesu produkcji ani sposobu stosowania oraz wzywa Komisję, aby nie uwzględniała ich w ramach zakresu stosowania rozporządzenia w sprawie nawozów;
27. zwraca uwagę na fakt, że sektor ogrodnictwa wiezie prym w zakresie rozwoju i wdrażania innowacyjnych systemów rolnictwa precyzyjnego, a ponadto jest zdania, że tego rodzaju systemy ograniczą stosowanie pestycydów i nawozów, zwiększą ilość plonów przeznaczonych do obrotu handlowego oraz ograniczą ich marnowanie, a także usprawnią ciągłość dostaw i poprawią wyniki ekonomiczne; podkreśla, że stosowane metody w zakresie uprawy roślin, takie jak płodozmian czy międzyplony, a także stosowanie tradycyjnych odmian i nowych rodzajów upraw, a także badania i rozwój, powinny być ukierunkowane na jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska;
28. przyjmuje wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia w sprawie materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin (COM(2013)0262) i jest zaniepokojony faktem, że w sposób nieproporcjonalny wpłynie on na sektor ogrodnictwa, a zwłaszcza na branżę roślin ozdobnych i owoców; podkreśla, że wszelkie akty prawne powinny być proporcjonalne i zgodne z zasadą pomocniczości; podkreśla również, że zmiany w ustawodawstwie nie mogą zagrażać tradycyjnym odmianom i roślinom uprawnym i powinny przyczyniać się do różnorodności genetycznej poszczególnych rodzajów upraw oraz w ramach tych rodzajów, a także w celu zapewnienia długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego i odporności systemów żywnościowych;
29. zauważa wpływ nierodzimych gatunków inwazyjnych w sektorze ogrodnictwa nie tylko na bezpośrednio je otaczające środowisko, ale zaleca, aby regionalne lub krajowe podejście do tej kwestii zostało uwzględnione we wniosku Komisji dotyczącym rozporządzenia w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych i zarządzania nimi (COM(2013)0620), w którym uznaje się, że niektóre obszary Europy są bardziej narażone niż inne oraz że poszczególne obszary w Europie mają różne uwarunkowania klimatyczne, które będą sprzyjać różnym konfiguracjom występującej na nich roślinności;
30. usilnie wzywa Komisję, aby zabezpieczyła – w formie ogólnej zasady – wolność hodowców roślin do swobodnego wykorzystywania istniejącego materiału roślinnego do opracowywania i wprowadzania do obrotu nowych roślin, bez względu na jakiegokolwiek

roszczenia patentowe dotyczące materiału roślinnego;

31. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania rozwoju lokalnych rynków owoców i warzyw oraz krótkich łańcuchów dostaw, które zapewniają zaopatrzenie w świeże produkty;
32. wzywa Komisję do priorytetowego traktowania upraw ogrodnich przy finansowaniu i badaniach z użyciem nowych i innowacyjnych technik uprawy, do zapewnienia jasności w odniesieniu do statusu prawnego roślin wyprodukowanych z wykorzystaniem tych technik oraz do dopilnowania, aby wszystkie nowe techniki uprawy, których stosowanie nie będzie prowadzić do powstania GMO były traktowane jako konwencjonalne techniki uprawy i aby nie podlegały zatem żadnej procedurze związanej z udzielaniem zezwolenia przed wprowadzeniem do obrotu;
33. wzywa Komisję do dokonania rozróżnienia pomiędzy roślinami cisgenicznymi a transgenicznymi oraz do stworzenia odmiennych procesów zatwierdzania roślin cisgenicznych, tak aby uwzględnić fakt, że cisgeneza stanowi przyspieszoną formę konwencjonalnej uprawy roślin; oczekuje na sporządzoną na wniosek DG ds. Zdrowia i Konsumentów opinię Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności zawierającą ocenę ustaleń grupy roboczej ds. nowych biotechnologicznych technik uprawy;
34. zwraca uwagę na zapotrzebowanie na pracowników sezonowych w sektorze ogrodnim i wzywa państwa członkowskie do zadbania o funkcjonowanie skutecznych systemów umożliwiających wytwórcom produktów ogrodnich dostęp do pracowników, którzy są im potrzebni w kluczowych okresach roku, przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu wymogów określonych w dyrektywie w sprawie pracowników sezonowych, w tym dotyczących zasady sprawiedliwych wynagrodzeń;
35. z zadowoleniem przyjmuje ponowne zyskanie na znaczeniu kwestii szkoleń pracowniczych i przyuczania do zawodu, ale jednocześnie z zaniepokojeniem zauważa, że liczba osób kończących programy przyuczania do zawodu w sektorze ogrodnim pozostaje w niektórych państwach członkowskich niska, co w konsekwencji powoduje spadek możliwości znalezienia zatrudnienia przez młodych ludzi zainteresowanych pracą w tym sektorze; przyznaje, że nie wszyscy młodzi ludzie przyuczani do zawodu odpowiadają wymogom tego sektora; podkreśla, że odpowiednie kampanie podnoszące świadomość i informacyjne, poprawiające wizerunek ogrodnictwa, powinny wspierać wysiłki na rzecz zachęcania młodych ludzi do podejmowania zatrudnienia w ogrodnictwie oraz na rzecz kształcenia ich;
36. wzywa sektor rolno-spożywczy oraz środowisko badawcze do systematycznej współpracy w celu przyciągnięcia i przeszkolenia nowego pokolenia badaczy oraz podniesienia kwalifikacji i umiejętności obecnych pracowników sektora;
37. wskazuje na korzyści wypływające ze wzmocnienia i rozszerzenia partnerstw między administracją publiczną, branżą oraz organizacjami badawczymi, a ponadto na potrzebę dopilnowania, aby programy mające wspierać takie partnerstwa były zorganizowane w sposób pozwalający na zmaksymalizowanie ogólnego oddziaływania i spójności wykorzystywanych środków;

38. podkreśla kluczowe znaczenie efektywnego wykorzystywania wykwalifikowanych pracowników naukowych w celu przyspieszenia procesu wykorzystania rezultatów badań i innowacji w drodze transferu innowacyjnych technologii z sektora ogrodniczego do produkcji rolnej, a także integracji badań i innowacji, edukacji i rozwoju w dziedzinie rolnictwa z polityką gospodarczą, która zaspokoi wymagania sektora produkcji ogrodniczej w zakresie rozwoju i zwiększy jego efektywność;
39. jest zdania, że należy koniecznie umożliwić sektorowi uprawy kwiatów i roślin ozdobnych lepsze wykorzystanie programów unijnych w zakresie badań, rozwoju technologicznego i innowacji, oraz wzywa Komisję do uwzględnienia „uprawy chronionej” w ramach działań programu „Horyzont 2020” w celu pobudzania innowacyjności w zakresie na przykład zrównoważonej ochrony roślin, zrównoważonego wykorzystania wody i składników odżywczych, efektywności energetycznej, zaawansowanych systemów upraw i produkcji oraz zrównoważonego systemu transportu;
40. jest zdania, że z uwagi na ograniczenia budżetowe państw członkowskich dotyczące finansowania badań w dziedzinie rolnictwa i ogrodnictwa, należy zachęcać do finansowania strony trzeciej, w tym – choć nie wyłącznie – detalistów, a finansowanie to powinno współgrać z ogólnym interesem badawczym całego sektora;
41. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ułatwienia długoterminowego dostępu do środków finansowych służących finansowaniu inwestycji w nowoczesne technologie produkcji sektora ogrodniczego w celu zwiększenia konkurencyjności produktów i usług ogrodniczych;
42. podkreśla kluczowe znaczenie dobrej jakości biznesplanu dla zabezpieczenia kapitału finansowego; zaleca hodowcom intensywniejsze korzystanie z usług wsparcia biznesowego oraz doradztwa, a ponadto wzywa Komisję do ściślejszej współpracy z branżą w celu zapewnienia hodowcom łatwego dostępu do tego rodzaju usług;
43. wzywa Komisję do aktualizacji – za pośrednictwem przejrzystego procesu, w który zostanie zaangażowany cały sektor – produktów zawartych w rozdziale szóstym (żywe drzewa i inne rośliny, bulwy, korzenie i podobne, cięte kwiaty i ozdobne liście) nomenklatury scalonej z 2012 r.;
44. jest zaniepokojony możliwością przenoszenia produkcji ogrodniczej poza Unię Europejską;
45. jest głęboko zaniepokojony faktem, że jedna trzecia lub nawet połowa produktów żywnościowych jest marnowana z uwagi na swój wygląd i wzywa Komisję do stworzenia możliwości wprowadzania na rynek – zwłaszcza na rynki lokalne i regionalne – produktów o szerzej określonych specyfikacjach jakościowych, przy równoczesnym zapewnieniu przejrzystości i właściwego funkcjonowania rynku; odsyła do inicjatyw Austrii i Szwajcarii, gdzie w sprzedaży detalicznej znajdują się także warzywa i owoce o obniżonej jakości estetycznej; apeluje do supermarketów, aby brały pod uwagę badania rynkowe, które wskazują, że wielu konsumentów niekoniecznie przejmuje się estetycznym wyglądem owoców i warzyw oraz z chęcią zakupi produkt o obniżonej jakości, zwłaszcza jeśli może wiązać się to z niższą ceną;

46. z niepokojem zauważa ogólną stratę i marnowanie owoców i warzyw przeznaczonych do obrotu na rynku pierwotnym oraz znaczącą stratę gospodarczą dla przedsiębiorstw; uznaje, że zmniejszanie systemowego marnowania żywności stanowi klucz do zwiększania dostaw żywności dla coraz liczniejszej ludności świata; z zadowoleniem odnosi się do wysiłków podejmowanych przez podmioty uczestniczące w łańcuchu dostaw żywności na rzecz przekierowania tych produktów do obrotu na rynku wtórnym, a nie ich wyrzucenia;
47. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby stworzyły takie warunki ustawodawcze i polityczne, które będą w największym możliwie stopniu wspierać różne formy wykorzystania odpadów z sektora ogrodnictwa; zaznacza, że istnieje szereg materiałów, takich jak zużyty kompost grzybowy, które – jeśli nie zostałyby sklasyfikowane jako „odpady” – mogłyby zostać wykorzystane przy produkcji podłoży uprawnych charakteryzujących się wartością dodaną;
48. wskazuje, że systemy akwaponiczne tworzą potencjał dla zrównoważonej i lokalnej produkcji produktów żywnościowych, oraz że kombinacja hodowli ryb słodkowodnych i warzyw w jednym zamkniętym systemie może przyczynić się do obniżenia zużycia zasobów w porównaniu z tradycyjnymi systemami;
49. podkreśla znaczenie lepszego monitorowania cen oraz wysokości produkcji i obrotu, a także potrzebę sporządzenia ogólnounijnych, przyjaznych użytkownikowi statystyk dotyczących sektora ogrodnictwa, aby pomóc producentom w lepszym zrozumieniu trendów rynkowych, przewidywaniu kryzysów i przygotowaniu przyszłych zbiorów; wzywa Komisję do włączenia roślin ozdobnych do swojego programu informacji prognozowych;
50. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

UZASADNIENIE

Ogrodnictwo generuje 18 % ogólnej wartości produkcji rolnej w UE, korzystając przy tym jedynie z 3 % powierzchni gruntów pod uprawę. Owoce i warzywa odgrywają istotną rolę w dzisiejszym społeczeństwie, a ponadto stanowią ważną część zdrowej diety. Sektor ten jest bardzo zróżnicowany i pozostaje prawdopodobnie najbardziej złożonym, a przy tym najmniej zrozumianym elementem unijnego rolnictwa.

Przyszłość ogrodnictwa w państwach członkowskich jest oceniana z dużą dozą optymizmu – dostępnych jest wiele różnych możliwości, a UE ma do odegrania istotną rolę w uwolnieniu olbrzymiego potencjału tej branży.

Różnorodność roślin uprawianych przez hodowców jest ogromna, przy czym większość z nich musi zostać zebrana, przetworzona i terminowo dostarczona w celu spełnienia precyzyjnie określonych norm przetwórców, detalistów i konsumentów. Europejski sektor ogrodnictwa musi stawić czoła wielu wyzwaniom, począwszy od dostosowania się do skutków zmiany klimatu, a skończywszy na zaspokojeniu potrzeb żywnościowych rosnącej populacji światowej przy mniejszym oddziaływaniu na środowisko.

Podwyższanie się poziomu temperatur i CO₂ spowoduje przenoszenie niektórych upraw na tereny położone bardziej na północ Europy. Uprawy ogrodnicze są bardziej wrażliwe na zmieniające się warunki niż rośliny uprawne. Braki wody w sposób bezpośredni wpłyną na produkcję ogrodniczą.

Sektor ogrodnictwa w UE nie powinien być jednak mimo to postrzegany wyłącznie jako szereg wyzwań. W pewnym zakresie uniwersalne problemy trapiące tę branżę są już rozwiązywane. Spada liczba mniejszych i mniej wyspecjalizowanych producentów, gdyż konkurencja ze strony towarów importowanych i innych hodowców wymaga podejmowania przez podmioty tego sektora działań przystosowawczych oraz stosowania najnowszych maszyn i metod produkcji. Ponadto błędnym byłoby sugerowanie, że w ujęciu całościowym łańcuchy dostaw nie funkcjonują prawidłowo. W ostatnich latach w Europie pojawiła się tendencja ku większemu zintegrowaniu relacji w obrębie łańcucha dostaw produktów świeżych. Można wskazać przykłady, w których rozwiązanie takie dobrze się sprawdza. Intensyfikacja tego trendu wymaga przyjęcia przez sektor bardziej strategicznego podejścia do sposobu prowadzenia działalności.

Hodowcy funkcjonują obecnie w warunkach obniżającej się rentowności i wzrastających kosztów prowadzenia gospodarstw. Obecne wyzwania są wynikiem głównie długoterminowych zmian strukturalnych. Konsumentci pragną kupować i przygotowywać żywność w sposób coraz bardziej wygodny, chcą jeść smacznie i w sposób urozmaicony, a przy tym zwracają coraz większą uwagę na bezpieczeństwo i jakość artykułów spożywczych. Relacje w obrębie łańcucha dostaw produktów świeżych stają się bardziej złożone w miarę jak sprzedaż jest kontrolowana przez coraz mniejszą liczbę detalistów. Jednocześnie w wielu państwach członkowskich następuje zmniejszanie się bazy podażowej produktów świeżych lub utrata przez nią znaczącego udziału w rynku europejskim oraz

globalnym na rzecz towarów pochodzących z krajów konkurujących.

Problem ten nasilił się na skutek globalnego kryzysu gospodarczego, który doprowadził do spadku konsumpcji. W ponad połowie krajów europejskich spożycie świeżych owoców i warzyw wciąż znajduje się poniżej minimalnego progu zalecanego przez Światową Organizację Zdrowia.

Jednym z głównych ograniczeń strukturalnych unijnego sektora owoców i warzyw jest niewielka powierzchnia gospodarstw. W 2007 r. powierzchnia ponad 70 % gospodarstw rolnych zajmujących się produkcją owocowo-warzywną nie przekraczała 5 ha – a to przekłada się na wyższe koszty produkcyjne dla rolników, ograniczoną wydajność produkcji i mniejszą konkurencyjność w skali globalnej. Średnia powierzchnia tego rodzaju gospodarstw jest znacznie większa w krajach basenu Morza Północnego niż Morza Śródziemnego.

Brak zaufania i pewności w obrębie łańcuchów dostaw jest prawdopodobnie najważniejszym czynnikiem wpływającym na sektor produktów świeżych. Z rozmów z hodowcami wynika, że brak pewności w połączeniu z niewielkimi marżami skutkuje niskim poziomem inwestycji w bazę hodowlaną (produkcyjną), co następnie przekłada się na słabszą wydajność i ograniczoną konkurencyjność. Uzgodnione przez wszystkie podmioty działające w obrębie łańcucha dostaw kodeksy postępowania wzmocnione przez ramy ustawodawcze oraz nadzorowane przez krajowego arbitra w każdym państwie członkowskim mogłyby jednak wśród producentów skutkować wzrostem pewności, niezbędnej do podejmowania inwestycji.

Hodowcy potrzebują także maksymalnego wsparcia prawnego i politycznego. Unijny system regulacji sektora owoców i warzyw zwiększa zorientowanie hodowców na rynek, zachęca do innowacji i podnosi konkurencyjność hodowców poprzez wspieranie organizacji producentów. Jednak po 15 latach jego funkcjonowania wciąż ponad połowa wszystkich hodowców w UE nie należy do żadnej organizacji producentów, pomimo ustanowionego przez Komisję celu zakładającego osiągnięcie do 2013 roku poziomu zrzeszenia w takich organizacjach wynoszącego średnio 60 %. Niewielka liczba członków tego rodzaju organizacji jest częściowo wynikiem zawieszenia w państwach członkowskich instytucji organizacji producentów, co musi być uznane za szczególnie niepokojące, gdyż wzbudza wśród producentów niepewność i skutkuje zróżnicowaniem położenia konkurencyjnego między podmiotami uczestniczącymi w tych organizacjach i znajdujących się poza nimi.

Dokonując przeglądu unijnego systemu regulacji sektora owoców i warzyw, Komisja musi opracować bardziej przejrzyste praktyczne zasady dotyczące tworzenia organizacji producentów i zarządzania nimi oraz zapewnić to, że możliwe będzie dostosowanie opracowanego systemu do struktur rynkowych funkcjonujących w państwach członkowskich. Wzmocnienie pozycji hodowców poprzez intensyfikację współpracy, lepszą organizację wewnętrzną i bardziej profesjonalne podejście do zarządzania pomoże zapewnić to, że umowy wynegocjowane z głównymi odbiorcami i detalistami przyniosą hodowcom wystarczające zyski. W tym zakresie należy podkreślić szczególną wagę prac podejmowanych przez Grupę Newcastle. Jest to grupa państw członkowskich, których przedstawiciele spotkali się w 2012 r. w Newcastle z zamiarem usprawnienia europejskiego systemu regulacji sektora owoców i warzyw, w szczególności poprawienia brzmienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011 w części dotyczącego uproszczenia

i uznawania kryteriów.

Ogrodnictwo jest zależne od różnorodnych produktów ochrony roślin. Komisja musi przyjąć oparte na ocenie ryzyka podejście do regulacji tych produktów. W szczególności narażone są zastosowania małoobszarowe. Wysoce niepożądane byłoby doprowadzenie do sytuacji, w której producenci nie będą opracowywać nowych produktów na rynek unijny, lecz skupią się na innych rynkach, na których koszty regulacyjne są niższe.

Komisja powinna ponadto przeprowadzić ponowną ocenę istniejącego obecnie zakazu stosowania niektórych neonikotynoidów w świetle nowych dowodów naukowych oraz przeprowadzić prawidłową ocenę wpływu takich ograniczeń na gospodarkę i środowisko jeszcze przed ich wprowadzeniem. Co więcej, należy także wziąć pod uwagę możliwości, jakie dla ogrodnictwa może przynieść rolnictwo precyzyjne. Tego rodzaju techniki mogą znacząco ograniczyć stosowanie substancji chemicznych.

Same przepisy jednak nie wystarczą. Z uwagi na ograniczenia budżetowe państw członkowskich dotyczące finansowania badań w dziedzinie ogrodnictwa, potrzeba zachęcania do prowadzenia większej liczby badań przez samą branżę oraz ponownego zainwestowania przez detalistów (którzy są bezpośrednimi beneficjentami projektów badawczo-rozwojowych dotyczących nowych produktów) w sektor części ich zysków uzyskiwanych z produktów świeżych jest obecnie pilniejsza niż kiedykolwiek.

Wspólne inwestycje w badania nad nowymi odmianami, technikami produkcji i produktami, które chcą kupować konsumenci pozwolą unijnym hodowcom utrzymać żywotną bazę produkcyjną oraz pomyślnie konkurować na rynkach światowych. Przełożenie wyników badań na praktykę ma szczególne znaczenie i jest niezbędne, jeżeli unijne ogrodnictwo ma utrzymać swoją przewagę konkurencyjną.

Co się tyczy finansowanych z UE programów badawczo-rozwojowych, należy ponownie zwrócić uwagę na uprawę kwiatów oraz roślin ozdobnych. Podobnie zresztą brak „chronionej uprawy” w zaproszeniach do składania wniosków w ramach programu „Horyzont 2020” skutkuje utraconymi szansami na wprowadzenie w ogrodnictwie innowacji związanych z systemami klimatyzacji i ogrzewania. Należy ponadto wspierać inicjatywy zmierzające do usprawnienia zarządzania zasobami wodnymi i efektywności energetycznej.

Konsumenci mają prawo oczekiwać, że spożywana przez nich żywność jest bezpieczna, zdrowa, bogata w składniki odżywcze i korzystna cenowo, niemniej jednak przy braku postępu technicznego coraz trudniej będzie spełnić te wymagania. W związku z tym Komisja powinna traktować priorytetowo istotne z gospodarczego punktu widzenia uprawy ogrodnicze przy finansowaniu i badaniach z użyciem nowych i innowacyjnych technik uprawy, a także doprecyzować status prawny roślin wytworzonych z wykorzystaniem tych nowych technik.

W ramach programów zmierzających do ulepszenia upraw ogrodniczych można w sposób skuteczny wykorzystywać stosowane obecnie technologie genetyczne. Dzięki nim można uzyskać wiele informacji dotyczących użytecznych genów i markerów molekularnych. Osiągnięte w ostatniej dekadzie postępy w dziedzinie biotechnologii doprowadziły także do opracowania technik hodowli roślin, w ramach których można wykorzystać te informacje.

Wykorzystanie modyfikacji genetycznych do przenoszenia interesujących nas genów pomiędzy poszczególnymi organizmami okazało się być niezwykle wydajną metodą uzyskiwania u roślin nowych cech, takich jak odporność na choroby i czynniki stresowe, czy też lepsze właściwości odżywcze. Technologia ta może być szczególnie pomocna przy opracowywaniu odmian roślin ogrodniczych, których uzyskanie z wykorzystaniem metod tradycyjnych jest trudne lub czasochłonne. Oprócz tego służy ona także do skutecznego przenoszenia genów między roślinami należącymi do tego samego gatunku (tj. w celu uzyskania roślin cisgeniczych).

Sektor ogrodnictwa wciąż napotyka trudności dotyczące dostępu do siły roboczej. Zainteresowane strony wskazują na brak wykwalifikowanych i kompetentnych pracowników, gdyż kariera w tej branży nie wydaje się być atrakcyjną opcją. Sektor rolno-spożywczy oraz środowisko badawcze muszą w sposób systematyczny współpracować ze sobą w celu przyciągnięcia i przeszkolenia nowego pokolenia badaczy oraz podniesienia kwalifikacji i umiejętności obecnej siły roboczej.

Należy wziąć pod uwagę szczególne potrzeby sektora ogrodnictwa w zakresie siły roboczej, w tym zwłaszcza potrzebę korzystania z pracowników sezonowych. Państwa członkowskie powinny zadbać o funkcjonowanie skutecznych systemów umożliwiających wytwórcom produktów ogrodniczych dostęp do pracowników, którzy są im potrzebni w kluczowych okresach roku.

Bardzo duże znaczenie ma także kwestia przyuczania do zawodu w ramach szkoleń pracowniczych. Liczba osób kończących programy przyuczania do zawodu w sektorze ogrodniczym pozostaje w niektórych państwach członkowskich niepokojąco niska. Z uwagi na brak zainteresowania obserwuje się także spadek liczby kursów dotyczących ogrodnictwa, proponowanych przez instytucje szkolnictwa wyższego. Jednocześnie doskwiera brak umiejętności ogrodniczych, szczególnie na obszarach takich jak botanika, patologia roślin i inżynieria rolnicza.

Możliwość uzyskiwania lepszych informacji sektorowych zależy od objęcia przyjazną dla użytkownika i aktualizowaną kwartalnie unijną statystyką ogrodniczą wszystkich istniejących kategorii. Wysokiej jakości dane statystyczne pomogą hodowcom w lepszym zrozumieniu trendów rynkowych oraz w przygotowaniu się do przyszłych zbiorów.

Hodowców należy ponadto zachęcać do intensywniejszego korzystania z usług wsparcia biznesowego oraz doradztwa. W tym zakresie Komisja musi ściślej współpracować z branżą w celu zapewnienia łatwego dostępu do tego rodzaju usług. Podobnie jak ma to miejsce w przypadku wszystkich przedsiębiorstw w UE, w szczególności MŚP, istnieje duża potrzeba zmniejszenia obciążeń regulacyjnych dotyczących podmioty sektora ogrodniczego.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	21.1.2014
Wynik głosowania końcowego	+ : 22 - : 10 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	John Stuart Agnew, Eric Andrieu, Liam Aylward, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Michel Dantin, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Hynek Fajmon, Iratxe García Pérez, Julie Girling, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Elisabeth Köstinger, George Lyon, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, James Nicholson, Rareş-Lucian Niculescu, Marit Paulsen, Britta Reimers, Giancarlo Scottà, Czesław Adam Siekierski, Alyn Smith, Ewald Stadler, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Luís Paulo Alves, Pilar Ayuso, Esther de Lange, Christa Klaß, Anthea McIntyre, Petri Sarvamaa
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Adam Gierek